

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 20 maart 2020
Nummer
Onderwerp Update Coronavirus

Portefeuillehouder K. Tigelaar
Behandeld door M. Mooijekind

Dagelijks komt veel nieuwe informatie tot ons over de coronacrisis. De recente noodzakelijke maatregelen raken ons allemaal. Het college voelt mee met alle slachtoffers en hun familieleden. Veel inwoners, instellingen en bedrijven zijn ongerust over de mogelijke gevolgen en impact die deze situatie heeft. Het college zet zich dan ook in de volle breedte, samen met de ambtelijke organisatie in om onze inwoners, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen, bedrijven en ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen tijdens deze crisis.

Ook als gemeente worden wij geconfronteerd met een nieuwe werkelijkheid, waarin wij net als ieder ander, onze weg moeten vinden. Het college hecht eraan om de raad mee te nemen in alle stappen die zijn gezet, de knelpunten die wij zien en de mogelijke oplossingen die wij voorstaan. Samen met het Rijk, de regio en partners werken wij hard om de situatie zoveel mogelijk beheersbaar te houden. De gemeente volgt in alle keuzes die zij maakt de richtlijnen vanuit de Rijksoverheid, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de GGD-regio Haaglanden.

In deze brief geven wij op een aantal onderwerpen aan hoe onze gemeente invulling geeft aan de verschillende maatregelen. Hoewel wij trachten een totaalbeeld te geven zijn wij er ons er terdege van bewust dat de wereld niet stil staat en de situatie per uur verandert. We zullen de raad in de komende tijd daarom minimaal een keer per week en indien nodig vaker informeren over de laatste stand van zaken.

Achtereenvolgens gaan wij in op:

1. Noodverordening regio Haaglanden
2. Interne organisatie
3. Dienstverlening van de gemeente
4. Zorginstellingen
5. MKB, horeca en zelfstandige ondernemers
6. Cultuur, sport, maatschappelijke instellingen en welzijnsorganisaties
7. Onderwijs en kinderopvang

1. Noodverordening regio Haaglanden

Om uitvoering te kunnen geven aan de landelijke maatregelen heeft de Veiligheidsregio Haaglanden als bevoegd gezag een noodverordening vastgesteld.

U bent hierover met een brief geïnformeerd. Essentie van deze verordening is dat in alle gemeenten van de regio Haaglanden geldt dat er nergens evenementen waar meer dan 100 personen gelijktijdig samenkomen mogen worden georganiseerd of gefaciliteerd. De noodverordening is aangepast aan de maatregelen die het kabinet aankondigde om scholen, kinderdagverblijven, eet- en drinkgelegenheden en sportclubs te sluiten tot en met 6 april. Vanuit de Veiligheidsregio Haaglanden is opgeschaald tot GRIP 4. Dit betekent dat er sprake is van een crisissituatie die gemeentegrensoverschrijdend is met maatschappelijke impact. De (plaatsvervangend) voorzitter van de veiligheidsregio is, in samenspraak met de burgemeesters uit de regio, de hulpdiensten en de GGD, verantwoordelijk voor de aanpak van de crisis. Lokaal zijn burgemeesters verantwoordelijk voor het toezien op de uitvoering van de maatregelen binnen hun gemeente.

Crisisorganisatie

Het Regionaal Beleidsteam (RBT) is de afgelopen periode veelvuldig bij elkaar gekomen en heeft intensief contact gehad. Vanaf donderdag 19 maart komt het RBT wekelijks bij elkaar of vaker indien de situatie daarom vraagt. In het RBT hebben alle burgemeesters van de gemeenten in de veiligheidsregio zitting, net als de vier 'kolommen' (politie, brandweer, geneeskundige en gemeentelijke kolom). De voorzitter van de veiligheidsregio is bevoegd tot allerlei maatregelen in het kader van de crisisbestrijding. In het RBT vindt daarover de bestuurlijke afstemming plaats en worden beslissingen genomen over de regionale bestuurlijke maatregelen en de regionale communicatiestrategie. Voor de zaken die niet tot de bevoegdheid van de veiligheidsregio behoren, hebben de burgemeesters afgesproken wel zoveel mogelijk af te stemmen. Ook de regionale netwerken van de wethouders en ambtelijke diensten stemmen veelvuldig af. De coördinatie van die afstemming is neergelegd bij de gemeentesecretarissen.

Het Gemeentelijk Beleids Team (GBT) is het bestuurlijke crisisteam binnen onze eigen organisatie. Het GBT adviseert de burgemeester op zijn rol in het RBT en adviseert hem en het college tevens over de gevolgen van de crisis en de landelijke maatregelen voor onze inwoners, ondernemers en instellingen. Het GBT komt op dit moment twee keer per week bij elkaar. Waar nodig schuiven ook inhoudelijke portefeuillehouders aan.

Naast het GBT is er een Gemeentelijk team Incidentenbestrijding (GTI) ingericht. Dit team bereidt de besluitvorming van het GBT voor en besluit zaken op het gebied van de continuering van de bedrijfsvoering. Het GTI komt dagelijks bij elkaar. De maatregelen en besluiten van zowel landelijk, regionaal als lokaal volgen elkaar rap op. Er wordt dus snel en veel geschakeld met elkaar.

2. Interne organisatie

De coronacrisis raakt ook onze eigen organisatie. Iedereen werkt thuis, tenzij aanwezigheid op locatie noodzakelijk is. Onze medewerkers overleggen met elkaar via voorzieningen als Skype en Teams, per telefoon of mail. Is het noodzakelijk om toch op kantoor te zijn, dan houden wij ons aan het protocol van afstand. Ook zijn er maatregelen getroffen om de gezondheid van onze medewerkers zoveel mogelijk te waarborgen. Zo zijn de roosters bij Stadsbeheer aangepast waardoor er minder medewerkers tegelijkertijd in de gebouwen zijn, worden er plexiglasborden geplaatst bij de balies van het Servicecentrum en is er extra schoonmaak ingezet.

Het 'thuiswerken tenzij' was even wennen. Met instructies over verschillende manieren van digitaal overleggen etc. wordt het steeds meer eigen. We blijven monitoren hoe het thuiswerken gaat en waar eventueel verbetering mogelijk is. Er is veel aandacht voor het personeel, we hebben oog voor elkaar. Vooralsnog zien we geen toename in het ziekteverzuim van medewerkers. De focus van de organisatie ligt op de vitale processen, denk daarbij aan de dienstverlening aan de balies, sociale dienstverlening (continuïteit jeugdzorg, WMO, verwerken aanvragen uitkeringen en webcare voor het online beantwoorden van vragen), stadsbeheer en handhaving. Waar nodig worden medewerkers ingezet op andere functies, zowel in de crisisorganisatie als op de vitale functies. Dit heeft gevolgen voor lopende dossiers. Ook door het afgelasten van de commissies en raadsvergaderingen tot en met 31 maart is het aannemelijk dat de bestuurlijke besluitvorming vertraging oploopt. De consequenties worden in kaart gebracht en wij zullen de raad daar nader over informeren.

3. Dienstverlening van de gemeente

Servicecentrum

We zien een terugloop van het aantal bezoekers aan het Servicecentrum. We zetten daarom minder medewerkers in achter de balies en werken enkel op afspraak. De openingstijden van het Servicecentrum zijn op de nieuwe werkwijze aangepast. Alle klantcontacten gaan zo veel mogelijk telefonisch of digitaal. Is klantcontact noodzakelijk, dan nemen wij voorzorgsmaatregelen (volgens richtlijnen RIVM). De balies van de afdeling zijn open voor het aanvragen van reisdocumenten, rijbewijzen, VOG's, aangifte van geboorte en overlijden, doorgeven van een verhuizing en naturalisatie. Het enkel werken op afspraak zorgt voor een natuurlijke spreiding van bezoekers.

Verder zijn er bij de gemeente vragen binnengekomen over het al dan niet door laten gaan van huwelijken. Afgesproken is dat de kosteloze huwelijken op dinsdagen

doorgaan. 'Eenvoudige' en 'grote' huwelijken kunnen in overleg met het bruidspaar doorgaan, waarbij een maximum van het aantal aanwezigen wordt afgesproken, binnen de richtlijnen van het RIVM. Zij dienen zoveel mogelijk verspreid te zitten.

Ook over de mogelijkheden van begraven zijn vragen gesteld. Begraffenissen kunnen doorgaan volgens de richtlijnen van de branche. Dat betekent dat het aantal aanwezigen gemaximeerd is. Voor elke begrafenis is er nauw overleg met de familie.

Stadsbeheer

De afdeling Stadsbeheer gaat terug in personele inzet. Er worden gerichte keuzes gemaakt voor de primaire processen. De gemeente richt zich op een schone en veilige leefomgeving. Dat betekent in de huidige situatie concreet dat het ophalen en verwijderen van zwerfafval, afval en bijplaatsingen doorgaat. Ook rioolstoringen worden opgelost. Net als meldingen over schade aan verharde wegen die niet kunnen worden uitgesteld. Deze werkwijze heeft effect op de kwaliteit van het groenbeheer in de hele gemeente.

Afvalinzameling

Avalex heeft verschillende maatregelen genomen om de continuering van de afvalinzameling te waarborgen. Uitgangspunt is dat de inzameling van restafval altijd gewaarborgd is. Er worden geen nieuwe afspraken gemaakt voor de inzameling van grofvuil (incl. matrassen en snoeiafval). Bestaande afspraken worden wel afgehandeld. Inwoners wordt gevraagd alleen naar de milieustraat te komen als het echt moet.

Avalex bekijkt dagelijks of nieuwe maatregelen noodzakelijk zijn om de continuering van de afvalinzameling te waarborgen en communiceert via haar website en in telefonisch contact de laatste stand van zaken.

Handhaving

De maatregelen en beperkingen die gelden in de coronacrisis, dwingen de gemeente ook op het gebied van handhaving te prioriteren in de uitvoering van werkzaamheden. Onze toezichthouders en opsporingsambtenaren richten zich daarbij op toezicht en handhaving van de door het kabinet aangekondigde maatregelen en op prioritaire meldingen, zoals meldingen die betrekking hebben op de bereikbaarheid voor hulpdiensten.

Werk, Inkomen, Jeugd en Zorg

Bij de afdeling Werk, Inkomen, Jeugd en Zorg wordt er alles aan gedaan om de belangrijkste processen door te laten gaan. Klantcontacten verlopen telefonisch en

via mail. Tot ten minste 6 april worden er geen huisbezoeken gedaan of deelgenomen aan fysieke overleggen.

We constateren dat in de afgelopen dagen een groter beroep wordt gedaan op de gemeente. Vanaf 1 januari 2020 is het gemiddelde aantal aanvragen voor een bijstandsuitkering 11 per week. De afgelopen week waren dat er al 26. Inwoners die in de afgelopen zes maanden zijn uitgestroomd uit de bijstand kunnen gebruik maken van een verkorte aanvraag. De begeleiding van re-integratie kandidaten gaat waar mogelijk door. Dat gebeurt echter op afstand en is daarom beperkt mogelijk. Het begeleiden van mensen naar werk is in deze tijd lastig. De verwachting is dat dit effect heeft op de uitstroom.

Ook bij ondernemers zien we een forse stijging in de aanvragen voor bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). In de afgelopen dagen hebben circa 500 ondernemers zich bij de gemeente gemeld, waar dit normaal slechts enkele aanvragen per maand zijn. De voorwaarden zijn versoepeld, in lijn met het noodpakket van het Rijk. Alle aanvragen worden met de grootst mogelijk snelheid afgehandeld en waar nodig worden voorschotten betaald. We zetten medewerkers van andere teams in om dit te kunnen realiseren. Dit alles is erop gericht om te voorkomen dat inwoners en ondernemers in de knel komen.

4. Zorginstellingen

De gemeente heeft actief contact gezocht met alle grote zorgpartijen die werkzaam zijn in Leidschendam-Voorburg. Men is gevraagd naar de stand van zaken en knelpunten. Alle partijen werken hard om de gevolgen van de crisis in beeld te brengen en op te vangen. De een op een zorg loopt nu nog zoveel mogelijk door. Groepsactiviteiten worden wel grotendeels stilgelegd.

Bij de grootste jeugdhulpaanbieders lijkt de zorgcontinuïteit tot nu toe geborgd. Wel wordt een intensivering van hulp verwacht in de gezinnen waarvan de kinderen nu verplicht thuis zijn. Er wordt gewerkt aan een voorstel om die inzet zonder veel extra administratieve lasten mogelijk te maken. De gezamenlijke gemeenten (H10) houden de situatie goed in de gaten.

Ook de WMO-aanbieders werken aan maatregelen om de gevolgen van het coronavirus op te vangen. Ook hier lijkt de zorg tot nu toe geborgd. Er wordt gekeken naar maatregelen en het oplossen van knelpunten bij begeleiding. Uiteraard staat de zorg aan onze inwoners centraal, maar hierbij geldt wel:

1. In lijn met richtlijnen en adviezen om zo min mogelijk in groepen te werken is voorgesteld om tot en met 6 april geen groepsbegeleiding meer aan te bieden.

2. Individuele begeleiding wordt alleen aangeboden aan kwetsbare inwoners die echt niet zonder kunnen. De aanbieders kunnen het beste beoordelen voor wie die geldt. De aanbieders krijgen meer ruimte om begeleiding op afstand aan te bieden.

Punt van aandacht is hoe om te gaan met contracten en betalingen tussen gemeenten en aanbieders tijdens de coronacrisis. De VNG is hierover in gesprek met het ministerie van VWS en op korte termijn wordt hier een landelijke richtlijn over verwacht.

5. MKB, horeca en zelfstandige ondernemers

Voor het MKB, de horeca en zelfstandige ondernemers is dit een zeer moeilijke tijd. Diverse bedrijven hebben maatregelen moeten nemen in de strijd tegen het coronavirus. Dit heeft een enorme impact en brengt ook zorgen met zich mee. Dinsdag heeft het kabinet besloten tot een noodpakket van maatregelen voor banen en economie. De gemeente heeft zelf besloten de betalingen van de belastingen die ondernemers betalen, zoals toeristenbelasting, marktgelden, gecombineerde belastingen (afvalstoffen, riool en ozb) en reclamebelasting, op te schorten om ondernemers te ondersteunen. De gemeente heeft hierover nauw contact met haar ondernemers. Daarnaast is een aparte internetpagina met informatie aangemaakt: lv.nl/ondernemers-en-coronavirus

6. Cultuur, sport, maatschappelijke instellingen en welzijnsorganisaties

Ook met het culturele veld, sportverenigingen en maatschappelijke- en welzijnsorganisaties is contact geweest. De gemeente voorziet hen actief van informatie die beschikbaar is vanuit de rijksoverheid en haalt daarnaast op dit moment informatie op over specifieke problemen waar de organisaties tegen aan lopen. Aan de hand van deze inventarisatie bekijkt het college per instelling of er ondersteuningsmaatregelen genomen kunnen worden.

We hebben onze subsidiepartners geïnformeerd dat de gemeente instellingen niet zal korten op hun subsidie indien prestaties door de coronacrisis niet kunnen worden gehaald. Denk aan bijeenkomsten, cursussen, inloop/dagbesteding, etc. We moedigen partners aan om deze prestaties later dit jaar in te halen of te vervangen door andere activiteiten die juist nu hard nodig zijn voor onze kwetsbare inwoners. Zij kunnen daar afspraken over maken met de accounthouders/tafelvoorzitters van de gemeente.

In onze gemeente ontstaan vanuit betrokkenheid met elkaar gelukkig allerlei initiatieven om (kwetsbare) inwoners te helpen en ondersteunen. Zowel geheel particulier als door formele en informele organisaties. Een greep uit de initiatieven: mensen die hulp bij boodschappen aanbieden, koken voor ouderen en mensen die in

vitale beroepen werken, het aanbieden van kinderopvang en oppas, 'belmaatjes' voor eenzamen en ouderen, supermarkten die thuis gaan bezorgen. Ook kerken kijken naar innovatieve manieren om in contact te blijven. De gemeente inventariseert hoe we initiatieven gericht op versterking en verbinding het beste kunnen faciliteren, zodat de juiste hulp op de juiste plek belandt. Communicatie is daar een belangrijke succesfactor in. De komende dagen werkt de gemeente i.s.m. haar partners aan duidelijke routes naar de juiste kanalen voor inwoners aan de hand van de volgende drie kernvragen:

- Waar kan ik nu terecht voor hulp en ondersteuning? Of als ik me zorgen maak over een naaste of buurman?
- Ik wil graag hulp bieden, waar kan ik terecht?
- Ik heb een mooi initiatief om te helpen. Kan ik dat ergens laten weten?

7. Onderwijs en kinderopvang

Het Rijk heeft besloten alle kinderopvanglocaties en scholen tot en met 6 april te sluiten. Aan de gemeenten is gevraagd om (nood)opvang te bieden aan kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen. Het gaat daarbij om 24-uurs opvangplekken, ook voor kinderen van ouders (in cruciale beroepsgroepen) die nu geen gebruik maken van kinderopvang. Gemeenten hebben hierin in een coördinerende en ondersteunende rol. Als gemeente hebben we alle schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gastouders gevraagd mogelijke knelpunten aan te geven. Voor Leidschendam-Voorburg is de opvang nu geregeld. De gemeente heeft de kinderopvangorganisaties toestemming gegeven om ook kinderen met een sociaal medische indicatie te blijven opvangen ook al werken de ouders niet in een vitaal beroep. In geval van een sociaal medische noodzaak voor andere kinderen gaan we in overleg met de kinderopvang om dit mogelijk te maken.

Hoe verder?

De huidige situatie zorgt voor veel vragen en zorgen. Landelijk is er een aantal maatregelen afgekondigd om de economie te ondersteunen. Het college onderzoekt welke steunmaatregelen de gemeente aanvullend op rijksmaatregelen aan onze inwoners en ondernemers kan bieden. Het college komt daar op korte termijn bij de raad op terug.

We hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard houden wij alle landelijke en lokale ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

K. Tigelaar
burgemeester